

RADIOSYNOWEKTOMIA

Co to jest Radiosynowektomia?

Radiosynowektomia to metoda miejscowego leczenia przewlekłych stanów zapalnych stawów, wykorzystująca zjawisko odbudowy błony maziowej pod wpływem promieniowania β , emitowanego przez radiofarmaceutyk podany dostawowo.

Leczenie polega na podaniu odpowiedniej dawki przygotowanego preparatu (cytrynian ^{90}Y , siarczek ^{186}Re) do odpowiedniego stawu.

W jakich sytuacjach Radiosynowektomia jest pomocna?

- tego typu leczenie przynosi korzyści w 60-80% przypadków
- odpowiedź na leczenie staje się widoczna po 14-30 dniach od podania radiofarmaceutyku
- proszę być świadomym braku działania radioizotopu w innych stawach niż ten poddany leczeniu

Podanie siarczku ^{186}Re /cytrynian ^{90}Y wskazane jest w leczeniu następujących zespołów klinicznych:

- Reumatoidalne zapalenie stawów (RZS)
- Spondyloartropatia (reaktywna i/lub łuszczycowa) (ŁZS)
- Choroby zapalne stawów o innym podłożu np. Chorba Lome'a
- Nawracający wysięk stawowy
- Zapalenie stawów na podłożu hemofilii
- Zapalenie stawów typu artropatii pirofosforanowej
- Barwnikowe brodawczakowo-guzkowe zapalenie błony maziowej
- Przetrwale zapalenie wysiękowe po alloplastyce stawu lub innych zabiegach chirurgicznych w obrębie stawu
- Zapalenie stawów niezróżnicowane (zapalenie stawów przebiegające z zapaleniem błony maziowej, pogrubieniem zapalnym maziówki oraz wysiękiem)
- Zapalenie stawu z odkładaniem się soli wapnia

Zabieg radiosynowektomii jest bezwzględnie przeciwwskazany w przypadku:

- ciąży
- karmienia piersią
- miejscowego zakażenia okolicy stawu
- pękniętej torbieli podkolanowej

Zabieg nie leczy w żaden sposób choroby zwyrodnieniowej ani uszkodzeń chrząstki i innych struktur śródstawowych. Nie ma też działania przeciwbólowego. Może przynieść jednak pozytywny efekt w postaci ograniczenia wysięków.

Zabieg wykonywany jest w znieczuleniu miejscowym, polegającym na wykonaniu zastrzyku z roztworu lignokainy, co wiąże się z niewielkim bólem.

Zabieg wykonywany jest pod kontrolą USG.

Postępowanie po badaniu

- zalecane jest okresowe unieruchomienie leczonego stawu, np. za pomocą stabilizatora bezpośrednio po zabiegu, ale nie jest to warunek konieczny - o tym decyduje lekarz prowadzący oraz lekarz ortopeda.

Zwykle zalecane jest **ograniczenie ruchomości** leczonego stawu przez okres **72h** po podaniu izotopu.

Jeśli jest to staw kolanowy, biodrowy czy skokowy zalecane jest ograniczenie ruchomości i leżenie.

W przypadku stawów kończyny górnej (staw łokciowy, bark, nadgarstek) wystarczy unieruchomienie danego stawu za pomocą chusty trójkątnej, stabilizatora nadgarstka lub bandaża elastycznego

- po leczeniu należy zachować odpowiednią odległość w bezpośrednim kontakcie z innymi osobami
- należy przestrzegać zasad higieny osobistej
- przez 2 dni po podaniu radioizotopu zaleca się pić duże ilości płynów (np. woda mineralna) i często korzystać z toalety
- po każdej wizycie w toalecie należy dwukrotnie spłukać muszlę i dwukrotnie umyć ręce
- w razie wystąpienia dolegliwości zastosować standardowe leki przeciwbólowe i przyłożyć zimny okład / lód do stawu poddanemu zabiegowi
- po zastosowaniu leczenia pacjentka nie powinna zachodzić w ciążę przez okres 4 m-cy

Badanie nie może być wykonywane u kobiet będących w ciąży i w okresie laktacji.

Należy też unikać wykonywania badań u kobiet w II połowie cyklu.

Zalecenia:

- leczony staw powinien być unieruchomiony przynajmniej przez 48 godzin (zalecane 72godziny)
- w przypadku zanieczyszczenia odzieży w ciągu tygodnia od radiosynowektomii zaleca się prać ją osobno
- ciąża jest przeciwwskazana przez okres minimum 4 miesięcy po terapii

Powikłania po zabiegu:

Powikłania po zabiegu radiosynowektomii występują niezwykle rzadko i mogą obejmować:

- przejściowy stan zapalny stawu
- septyczne zapalenie stawu
- martwicę skóry i tkanek miękkich
- chorobę zakrzepowo-zatorową

Uwagi:

Decyzję o skierowaniu do zabiegu radiosynowektomii podejmuje lekarz prowadzący, który wystawia skierowanie do Zakładu Medycyny Nuklearnej na podstawie obrazu klinicznego i dostępnych badań obrazowych. Lekarz wykonujący zabieg w Centrum Diagnostyczno-Leczniczym „Gammed” może zdyskwalifikować pacjenta z wykonania zabiegu w przypadku stwierdzenia przeciwwskazań, jak również braku przygotowania lub współpracy pacjenta.